

نقش ورزش در تحقق صلح و کاهش اختلافات بین المللی با تکیه بر اعلامیه هزاره ملل متحد*

چکیده

صلح جهانی و پرهیز از خشونت و مخاصمات داخلی و بین المللی دغدغه همیشگی بشریت بوده است. حقوق بین الملل با اتکا به پتانسیل های موجود تلاش نموده تا زمینه تحقق این آرزوی مشترک بشریت را محقق سازد. تصویب و تنظیم اعلامیه هزاره ملل متحد، مبنای جهان شمولی برای تحقق صلح در حوزه های داخلی و بین المللی شده است. در طی چند سال اخیر اندیشمندان عرصه صلح با بررسی جایگاه ورزش در میان مردم، تلاش نموده اند تا در ادبیات حقوق بین الملل و در افق اهداف حقوق بین الملل، نقش ورزش را به عنوان یک نهاد فعال و اثرگذار در معادلات تحقق صلح و حل و فصل اختلافات بین المللی گسترش دهند. در طی چند دهه اخیر ورزش و جایگاه آن در توسعه صلح و امنیت بین الملل و حل و فصل اختلافات بین المللی در اسناد بین المللی به کرات مورد توجه واقع شده تا جایی که امروزه می توان ورزش را نمادی از مولفه های تحقق صلح با اتکا به اعلامیه هزاره ملل متحد و حل و فصل اختلافات بین المللی دانست.

واژگان کلیدی: ورزش - حقوق بین الملل - صلح بین الملل - اعلامیه هزاره ملل متحد - کاهش اختلافات بین المللی

* این مقاله برگرفته از رساله دکتری با موضوع " نقش ورزش در توسعه صلح و امنیت بین المللی " است

مقدمه:

با خلقت بشر و شکل‌گیری جوامع کوچک، ورزش به عنوان ابزاری برای تفریح، سرگرمی، جنگاوری و حتی قتل عام انسانها مورد استفاده واقع می‌شد. در این دوره که ارزشهای حقوق بشری و حقوق بین‌الملل جایگاهی در تنظیم روابط انسانها با حاکمیت نداشت، ورزش با تاسی از رابطه ارباب- بردگی، ابزاری برای گسترش بی‌عدالتی، خشونت و جنگ افروزی محسوب می‌شد. در دوران باستان تنها مردان یونانی که آزاد (و نه برده) متولد شده بودند می‌توانستند در مسابقات المپیک شرکت کنند. شرکت‌کنندگان متشکل از افرادی بودند که ثروت و وقت کافی داشتند تا به تمرین ورزشی بپردازند.^۱ اما پس از گذشت قریب بر ۲۰۰۰ سال، امروز ورزش نه ابزاری برای جنگاوری یا تبعیض و برتری طبقه‌ای بر طبقه دیگر، بلکه ابزاری در جهت صلح، دوستی، امنیت و ثبات بین‌المللی درآمده است. ورزش امروزه به یک زبان جهانی تبدیل شده که باعث پیوند ملت‌ها می‌شود و منجر به ترویج ارزش‌های صلح بین‌المللی می‌گردد.^۲ نلسون ماندلا رهبر فقید ضدآپارتاید می‌گوید: «ورزش توانایی متحد کردن مردم (ملت‌ها) را در کوتاهترین زمان ممکن دارد. ورزش می‌تواند در جایی که یاس و ناامیدی وجود دارد، امید ایجاد کند، مرزهای نژادی را از بین ببرد و در مقابل تبعیض و نابرابری، بر چهره‌ها لبخند نمایان سازد».^۳ در منشور سازمان ملل متحد، صلح و امنیت بین‌الملل در یک راستا و یک هدف مشترک تعریف شده است. در بند ۱ ماده ۱ منشور آمده «حفظ صلح و امنیت بین‌المللی و بدین منظور به عمل آوردن اقدامات دسته‌جمعی مؤثر برای جلوگیری و برطرف کردن تهدیدات علیه صلح و متوقف ساختن هرگونه عمل تجاوز یا سایر کارهای ناقض صلح و فراهم آوردن موجبات تعدیل و حل و فصل اختلافات بین‌المللی یا وضعیت‌هایی که ممکن است منجر به نقض صلح گردد با شیوه‌های مسالمت‌آمیز و بر طبق اصول عدالت و حقوق بین‌الملل» در مسیر و چارچوب تعریف شده منشور سازمان ملل متحد برای دستیابی به صلح و امنیت بین‌الملل، ورزش می‌تواند نقش محرک، شتابنده و تاثیرگذاری داشته باشد. ورزش می‌تواند با پتانسیل قابل اتکا خود به حرکت به سمت صلح و امنیت بین‌الملل شتاب و سرعت بیشتری ببخشد و موجب فراهم آوردن مقدمات صلح و امنیت بین‌الملل گردد. در مناطق جغرافیایی درگیر جنگ و فقر، ورزش و به خصوص ورزش فوتبال به عنوان یک ابزار بسیار مؤثر در توسعه اقتصادی، اتحاد و همگرایی اجتماعی، آشتی و برقراری صلح شناخته می‌شود.^۴ امروزه کشورهای متعددی توانسته‌اند با استفاده از پتانسیل و قدرت ورزش، بسیاری از مسیرهای توسعه و تحقق صلح را هموارتر سازند. به عنوان مثال نتایج یک تحقیق گسترده در انگلیس بین سالهای ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۶، نشان می‌دهد که افزایش ۱۰ درصدی مشارکت ورزشی منجر به کاهش ۱٫۳۰٪ تا ۱٫۵۶٪ در جرائم علیه تمامیت جسمانی و همچنین کاهش ۰٫۶۴٪ و ۰٫۷۳٪ درصد در جرائم علیه اموال شده است.^۵ از سوی دیگر بر طبق گزارشی که یونیسف در سال ۲۰۱۴ ارائه داد، با توجه به میزان سو استفاده و خشونت بر علیه کودکان، ورزش می‌تواند به مهار و کنترل سو استفاده و خشونت بر علیه کودکان کمک کند.^۶ بنابراین ورزش می‌تواند با کاهش خشونت، فقر، جرم و ... ضمن افزایش مولفه‌های تحقق صلح در داخل به شکل‌گیری صلح و همگرایی بین‌المللی برای تحقق صلح در نظام بین‌الملل کمک کند. از

^۱ - Martin, Ancient Greece: From Prehistoric to Hellenistic Times, 125

^۲ . Sunday and Mesfin, African-Centred Solutions Building Peace and Security in Africa, 149

^۳ . Claudia and Linda, The Role of Sport in Peacebuilding , 9-27

^۴ . Alexander, Exploring the Use of Sports for Peacebuilding and Conflict Resolution, 4

^۵ . Stephen. The Impact of Sports Participation on Crime in England between ۲۰۱۲ and ۲۰۱۵, ۹

^۶ . Lindsey and Chapman .Enhancing the Contribution of Sport to the Sustainable Development Goals, 122

همین منظر می توان اعلامیه توسعه هزاره ملل متحد را مبنای بین المللی برای اهمیت ورزش در تحقق صلح در نظام داخلی کشورها و نظام بین المللی دانست که در ذیل به آن اشاره می نماییم. در این مقاله ضمن بررسی جایگاه و تعریف صلح، به جایگاه ورزش در تحقق اهداف اعلامیه هزاره ملل متحد و همچنین کاهش تنش های بین الملل و حل و فصل اختلافات بین المللی می پردازیم.

۱- نقش ورزش در تحقق اهداف اعلامیه توسعه هزاره ملل متحد

یکی از گردهمایی های بزرگ رهبران جهان که نقش تعیین کننده ای در پیشبرد توسعه پایدار داشت اجلاس هزاره ملل متحد بود. تشکیل این اجلاس تداوم روندی بود که با کنفرانس سازمان ملل درباره محیط زیست و توسعه (اجلاس زمین) در سال 1992 آغاز شده بود. رهبران جهان در اجلاس هزاره که از ۶ تا ۸ سپتامبر 2000 در نیویورک و به دعوت سازمان ملل متحد تشکیل شد، در مورد مجموعه ای از هدفهای قابل نیل در زمانی محدود و مشخص و هدفهایی برای مبارزه با فقر، گرسنگی، بیماری، بیسوادی، نابودی محیط زیست و تبعیض علیه زنان توافق کردند. در آن اجلاس رهبران ۱۴۷ کشور و مقامات عالی رتبه ۱۹۱ ملت حضور داشتند که همین امر این کنفرانس را به یکی از بزرگترین گردهمایی های رهبران جهان تبدیل نمود. نتیجه این اجلاس تصویب اعلامیه هزاره ملل متحد بود که سندی راهنما برای سده جدید بود و در آن کشورها متعهد شدند که با یکدیگر در زمینه ارتقاء توسعه و کاهش فقر تا سال ۲۰۱۵ میلادی همکاری نمایند. در این اعلامیه به منظور نیل به توسعه پایدار، هشت آرمان، در قالب ۲۱ هدف، و شصت شاخص تعریف شده است. اعلامیه هزاره در تاریخ ۸ سپتامبر طی قطعنامه شماره A/RES /55 /2 به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسید.^۷ این اعلامیه توسط ۱۸۹ کشور در سال ۲۰۰۰ امضا شد که از این تعداد ۱۴۷ کشور از طریق روسا و رهبران سیاسی خود اعلامیه را امضا نمودند.^۸ هدفهای توسعه هزاره چارچوبی برای کل نظام ملل متحد فراهم می سازد تا بطور منسجم با یکدیگر در جهت هدفی مشترک فعالیت کنند. "گروه توسعه ملل متحد" به تضمین این امر که هدفهای توسعه هزاره در مرکز این تلاشها باقی بماند، کمک خواهد کرد. سازمان ملل متحد در این زمینه در تقریباً "همه کشورهای در حال توسعه در شرایطی منحصربفرد برای حمایت از ایجاد تغییر، برقراری ارتباط این کشورها با منابع ودانش، و کمک به تلاشها در زمینه هماهنگی گسترده تر در سطح کشور قرارداد. (وبسایت جهان وطنی) از سال ۲۰۰۲، به موجب قطعنامه ۵۶/۹۵ مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۲۰۰۱، کارگروههایی در سازمان ملل متحد برای بررسی، نظارت و راهنمایی کشورها بر اجرای اهداف این اعلامیه در سراسر جهان تشکیل شد.^۹ یکی از اهداف نهایی و غایی اعلامیه هزاره ملل متحد، برقراری صلح و امنیت بین المللی است. صلح و امنیت، مفهوم ثابتی نداشته و مفهوم آن ها با گذشت زمان دچار تغییر و تحول شده است. تا قبل از تحولات اخیر در روابط بین المللی، منبعث از نگاه نظامی که اصطلاحاً نظام وستفالیایی نامیده میشود صلح و امنیت به معنای رعایت اصول حق حاکمیت، برابری حقوق، رعایت مصونیت کشورها و نمایندگان آنان، احترام به تمامیت ارضی کشورها، عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر و حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات تلقی میشد لکن جهانی شدن سبب تغییر مفهوم صلح و امنیت بین المللی منبعث از نظام وستفالیایی شده است. در این دوره ماهیت

⁷ . <https://kenya.mfa.gov.ir/>

⁸ . United Nations Development Group. "Indicators for Monitoring the Millennium Development Goals: Definitions, Rationale, Concepts and Methods"

⁹ . United Nations Economic and Social Council, "Report of the Secretary-General on the indicators for monitoring the Millennium Development Goals"

تهدیدات تغییر یافته و تهدیدات از جنبه نظامی به حوزه های دیگر از جمله فقر و گرسنگی، تروریسم، قاچاق و جرائم سازمان یافته، شیوع بیماریهای مسری، مهاجرت های بی رویه، محیط زیست و نقض حقوق بشر تسری یافته است. بر اساس چنین تفسیری از صلح و امنیت بین المللی بوده است که شورای امنیت که رکن اصلی صلاحیت دار حفظ صلح و امنیت بین المللی است پس از پایان جنگ سرد، جنگ های داخلی، بحران های انسانی از جمله پاکسازیهای قومی و تصفیه نژادی، تغییر نظامهای سیاسی، تروریسم و نقض گسترده حقوق بشری را تهدید صلح و امنیت بین المللی تلقی کرده است.^{۱۰} در گزارش بانک جهانی در سال ۲۰۱۵، برای رسیدن به اهداف اعلامیه هزاره ملل متحد، اهداف مربوط به سلامت و آموزش برای تحقق صلح مورد تاکید قرار گرفت.^{۱۱} با عنایت به توضیحات فوق، برای رسیدن به صلح و امنیت بین الملل پیش فرض ها و شاخصه های متعددی در اعلامیه هزاره ملل متحد تعریف شده است که به نقش ورزش در تحقق هر یک به شرح جدول ذیل اشاره می کنیم.

اهداف توسعه هزاره ملل متحد	نقش ورزش
از بین بردن فقر شدید و گرسنگی	استفاده از قدرت ورزش برای جذب توریست ورزشی میزبانی مسابقات بین المللی و خلق فرصت های شغلی دیپلماسی ورزشی و جذب سرمایه گذار خارجی توسعه و بهبود زیرساخت های شهری
دست یافتن به آموزش ابتدایی همگانی	تشویق و حمایت از کودکان مهاجر، کودکان درگیر جنگ، کودکان خیابانی و سایر کودکان در معرض آسیب برای بهره مندی از حق تحصیل از طریق تبلیغات ورزشی، استفاده از ورزشکاران و تیم های ورزشی تاثیرگذار
گسترش و ترویج برابری جنسیتی و توانمندسازی زنان	توانمندسازی زنان از طریق مشارکت اجتماعی در برنامه های ورزشی تشویق زنان در جهت توجه به سلامت جسمانی و پرهیز از بی عدالتی ورزشی حمایت از زنان برای حضور فعال در مسابقات ورزشی توانمندسازی زنان ناشی از خشونت های خانگی، اجتماعی، جنگ و ... از طریق بازتجدید قوای جسمی و آرامش روحی

^{۱۰} . اشرفی. «تفسیر جدید از صلح و امنیت بین المللی و تاثیر آن بر مفهوم حاکمیت ملی». صص ۱۰۹-۸۳

^{۱۱} . Global Monitoring Report 2009, "A Development Emergency (Washington, DC, The International Bank for Reconstruction and Development"

آگاهی بخشی از طریق تبلیغات ورزشی، ورزشکاران و تیم های ورزشی مطرح برای واکسیناسیون کردن فرزندان و مقابله با بیماری هایی مانند آبله، سرخک، مالاریا و ...، پیشگیری از بارداری های ناخواسته و پرخطر منجر به فوت کودک،	کم کردن مرگ کودکان
توانمندسازی زنان و مادران از طریق انجام فعالیت های ورزشی بالا بردن سرانه بهداشت روانی و کیفیت مطلوب تر زندگی از طریق فعالیت های ورزشی و ارتقا امید به زندگی مادران	بهبود سلامت مادران
جذب سرمایه گذار خارجی برای تاسیس سالن های ورزشی ایجاد ساختارهای مدرن و جذاب در جهت جذب توریستی ورزشی دیپلماسی ورزشی و حضور فعالانه در جامعه بین الملل محرومیت زدایی و کاهش فقر از طریق پتانسیل ورزش ایجاد سازوکارهای گفتگوی و آشتی بین المللی در جهت تقویت صلح جهانی حضور موثر در سازمان های بین المللی با استفاده از دیپلماسی ورزشی	گسترش مشارکت جهانی برای توسعه

* جدول شماره ۱

علاوه بر موارد فوق، امروزه برنامه های متعددی از جمله برنامه کاهش فقر، کاهش جرم، کاهش خشونت، کاهش بزهکاری اطفال و نوجوانان، کاهش تنش های روحی، کاهش مصرف مواد مخدر، روانگردان و الکل، افزایش امید، افزایش رفاه، افزایش عدالت اجتماعی، افزایش درآمد ملی، افزایش شاخصه های بهبود کیفیت زندگی، افزایش تاب آوری اجتماعی، بهبود سلامت روحی و جسمی و... در گرو پیوند این برنامه ها با قدرت معنوی و پتانسیل بالای ورزش است. شاید بارزترین مثال برای نقش ورزش در تحول ساختار اجتماعی و بهبود سطح کیفی زندگی شهروندان بر مبنای اعلامیه هزاره ملل متحد را بتوان در دو شهر منچستر انگلیس و ملبورن استرالیا یافت. این دو شهر به جهت فقدان منابع طبیعی، معدنی و کشاورزی جز شهرهای فقیر و محروم شناخته می شدند، به گونه ای که در فاصله زمانی بین ۱۹۵۱ تا ۱۹۸۱، حدود ۵۲٪ مردم شهر منچستر به جهت نبود کار و فقر، مجبور به ترک شهرشان شدند. اما آنچه منجر به تحول این دو شهر شد، توجه به پتانسیل این دو شهر برای توسعه زیرساختارهای ورزشی بود، تا جایی که با مطالعات صورت گرفته و استفاده بهینه از پتانسیل ورزش در این دو شهر، شهر منچستر در طی دهه اخیر توانسته میزبانی بازی های متعدد ورزشی را به عهده گیرد. کاندیدای میزبانی المپیک ۱۹۹۶ و ۲۰۰۰، میزبانی بازیهای کشورهای مشترک المنافع در سال ۲۰۰۲، میزبانی مسابقات جهانی دوچرخه سواری در سال ۱۹۹۶ و ۲۰۰۰، مسابقات جهانی تنیس در سال ۱۹۹۷، مسابقات جهانی رانندگی در

سال ۲۰۰۲، مسابقات جام باشگاه‌های اروپا در سال ۲۰۰۳، مسابقات پارالمپیک در سال ۲۰۰۶، مسابقات جهانی شنا در سال ۲۰۰۸ و ... و ساخت حدود ۶۵,۰۰۰ استادیوم و زیرساخت ورزشی، توانسته است منچستر را به عنوان یکی از پیشرفته‌ترین و امن‌ترین شهرهای دنیا معرفی نماید.^{۱۲} در مطالعه دیگر برای شناخت نقش ورزش در تحقق صلح و امنیت بین‌المللی می‌توان به قاره آفریقا اشاره کرد. قاره آفریقا به جهت شرایط نابسامان اقتصادی و فقر حاکم در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، آموزشی و حقوقی محل شکل‌گیری آسیب‌های فراوانی است که در طی چند سال اخیر برای مدیریت این آسیب‌ها و کاهش فقر و بیماری و معضلات اجتماعی، برنامه‌های زیادی از سوی سازمان ملل متحد و سازمان‌های مردم‌نهاد و گروه‌های تحقیقاتی و آموزشی در این قاره برنامه‌ریزی و اجرایی شده است. یکی از این برنامه‌ها وفق شاخصه‌های اعلامیه هزاره ملل متحد با تکیه بر پتانسیل ورزش و با بهره‌مندی از فعالیت‌های ورزشی و ارائه آموزش‌ها و مهارت‌های زندگی از طریق ورزش می‌باشد. در جدول ذیل تعدادی از پروژه‌ها و برنامه‌های مرتبط با ورزش برای توسعه و صلح بین‌المللی که در قاره آفریقا اجرا شد را ذکر می‌کنیم که هر کدام یک از این برنامه‌ها منجر به کاهش فقر و محرومیت و افزایش سطح آگاهی مردم قاره آفریقا شده است که در نهایت این امر به تحقق صلح و امنیت بین‌المللی می‌انجامد. هر یک از پروژه‌ها با حمایت و نظارت یک سازمان بین‌المللی و یا یک سازمان مردم‌نهاد مدیریت و اجرا می‌شد و مخاطب هر پروژه یک کشور خاص آفریقایی بود. شیوه اجرایی پروژه بر معیارها و رهنمودهای اعلامیه هزاره ملل متحد استوار بود. به عنوان مثال در پروژه «Education through Sport» که در کشور تانزانیا برگزار گردید، هدف ارائه استانداردهای آموزشی مبتنی بر ورزش بر مبنای اعلامیه هزاره ملل متحد بود.

¹² . Schinke and Stephanie , “Sport for Development, Peace, and Social Justice” 129-224

Project	Organizer	Location
Education through Sport	LiiKe (Sports Development Aid)	Tanzania
Football, social support and peer-led health education for rural teenage girls	Moving the Goalposts Kilifi	Kenya
Go Sisters	Education through Sport (EduSport) Foundation	Zambia
Kicking AIDS Out! (International Network)	Commonwealth Games Canada (CGC)	various
NOC/ADEL Project of Women's Cooperatives in Boane	International Labour Organization (ILO)	Mozambique
Olympic Youth Ambassador Program (OYAP) - Lesotho	Lesotho National Olympic Committee	Lesotho
Play Soccer	Play Soccer	Ghana, Senegal, South Africa, Zambia
Synergy and capacity building through sport and culture in Western Kenya	Danish Gymnastics and Sports Associations (DGI)	Kenya
U-Go-Girl	Sports Coaches' OutReach (SCORE)	Namibia, South Africa, Zambia
Women in Paralympic Sport (WIPS) Development Initiative	UK Sport	various countries in Africa

* جدول شماره ۲

یکی دیگر از مطالعات موردی مربوط به پروژه انجام شده برای تحقق صلح و توسعه بر مبنای ورزش مربوط به شهر کیلیفی کنیا است. کیلیفی شهری در استان ساحلی واقع در کشور کنیا است که جمعیت آن در سال ۲۰۰۵ میلادی حدوداً ۴۵/۷۸۳ نفر بوده است. مشخصات اجتماعی و اقتصادی این شهر به شرح زیر است:

- این شهر یکی از مناطق بسیار فقیر در کشور کنیا است.
- حدود ۸٪ جمعیت این شهر مبتلا به ویروس ایدز هستند که این آمار از متوسط مناطق دیگر کنیا بیشتر است.
- ۶۶٪ جمعیت این شهر زیر خط فقر زندگی می کنند.
- زندگی قبیله ای و ازدواج های درون قومی و قبیله ای از شاخصه های زندگی اجتماعی افراد این شهر است.
- اقتصاد این شهر بر پایه توریسم و کشاورزی است که زنان نقش فعالی در کشاورزی در این شهر دارند.
- در مناطق روستائین، زنان از کمترین موقعیت ها و فرصت ها برای درآمدزایی بهره مند هستند.
- در مناطق شهرنشین، زنان از طریق فروش محصولات کشاورزی روستاها، پیش خدمتی و روسپیگری به امرار معاش می پردازند.
- ازدواج در سنین پایین و بعضاً عدم نیاز به کسب رضایت دختران برای ازدواج در این منطقه، امری شایع است.

- میزان ابتلا به ویروس ایدز در میان دختران این شهر، به نسبت سایر شهرهای کنیا بیشتر است.
 - میزان سواد و آموزش های جنسی و اجتماعی در میان زنان و دختران این شهر در پایین ترین حد ممکن است.
- با توجه به میزان بالای نابسامانی ها و فقرآموزشی و پایین بودن شاخص های زندگی، پروژه ای در این منطقه برای مبارزه با فقر و محرومیت و توسعه شاخصه های زندگی شکل گرفت. این پروژه با محوریت توسعه شاخصه های زندگی بر مبنای ورزش به برنامه ریزی برای آگاهی بخشی و بالابردن شاخصه های زندگی پرداخت. تمرکز این پروژه ورزشی که (Moving the Goalposts Kilifi) نام داشت به شرح ذیل بود:
- آماده کردن و تقویت روحی-جسمی زنان و دختران از طریق ورزش فوتبال
 - رشد اعتماد به نفس و خودباوری از طریق بازی های گروهی و تیمی
 - آموزش و مهارت حل مشکلات و توانمندسازی جسمانی
 - بالابردن ظرفیت های اجتماعی (تحمل و مدارا) از طریق گسترش مهارت های اجتماعی
 - ارائه آموزشهای لازم در خصوص روشهای انتقال ویروس ایدز، آموزشهای جنسی
 - ارائه آموزشهای لازم در خصوص توانمندسازی اقتصادی و مالی زنان^{۱۳}
 - در نهایت با برنامه ریزی مداوم ۵ ساله، برای اجرایی نمودن اهداف و برنامه های این طرح که مبتنی بر ورزش بویژه ورزش فوتبال بود، در بسیاری از شاخصه های اجتماعی، اقتصادی، آموزشی و فرهنگی در این منطقه رشد چشمگیر و قابل توجهی محقق شد که نشان دهنده موفقیت برنامه های ورزشی برای مبارزه با فقر، محرومیت، بی اطلاعی و ناآگاهی و خشونت بود.

۱-۲- روز جهانی ورزش برای صلح و توسعه بر مبنای اعلامیه هزاره ملل متحد

پس از اعلامیه هزاره ملل متحد و اقناع جامعه بین المللی برای پی بردن به نقش ورزش در ایجاد صلح با تاثیرپذیری از الگوهای مندرج در اعلامیه هزاره ملل متحد، در اگوست سال ۲۰۱۳، مجمع عمومی سازمان ملل متحد با پیشنهاد سازمان یونسکو، روز ۶ آوریل را روز جهانی ورزش برای صلح و توسعه نام گذاری کرد. یونسکو سازمان صلاحیتدار سازمان ملل متحد برای ترویج ورزش و آموزش های جسمانی و امورات مرتبط با ورزش است که با سرلوحه قراردادن اعلامیه هزاره ملل متحد اعتقاد دارد که «ورزش ابزار بسیار موثری در جهت همگرایی بین المللی، برابری جنسیتی، قدرتمندسازی (فکری و جسمی) جوانان است که الزاما رسیدن به این ارزش ها به معنی حضور در استادیوم ها نیست. در حقیقت ارزش های موجود در ورزش از جمله بازی های جوانمردانه و روح اتحاد

¹³ . Martha Saavedra. Gender, Sport and Development Budapest, 1-45

تیمی می تواند کل جامعه را به رسیدن به این ارزشها نزدیک سازد»^{۱۴} بر مبنای این نگاه، فعالیت های ورزشی در اقصی نقاط جهان با تبعیت از اعلامیه هزاره ملل متحد شکل گرفت که عمدتاً سازمان یونیسف در نهادینه نمودن این اقدامات نقش برجسته ای را ایفا نموده است که در ذیل به چند مورد آن اشاره می کنیم:

۱-۲-۱- مسابقات Soccer Aid

این بازی ها از طریق یک موسسه در انگلیس برگزار می گردد که با آشنایی و ارتباط با سازمانهای بین المللی علی الخصوص یونیسف توانسته جنبه بین المللی را در اجرای اهداف اعلامیه هزاره ملل متحد پیش ببرد به گونه ای که امروزه در سراسر جهان از مقبولیت و محبوبیت خاصی بهره مند است. این بازی ها از سال ۲۰۰۶ هر دو سال یکبار انجام می شد که البته از سال ۲۰۱۸ به بعد این بازی هر یکسال انجام می شود. در این بازی ها که بین تیم منتخب فوتبال انگلستان و تیم منتخب فوتبال جهان که شامل شخصیت های هنری و ورزشی در عرصه های مختلف می باشند، تمامی عواید بازی به یونیسف برای تحقق اهداف اعلامیه هزاره ملل متحد اختصاص داده می شود.

۱-۲-۲- مسابقات ورزشی بر علیه فقر توسط برنامه عمران سازمان ملل متحد

برنامه عمران سازمان ملل متحد یا UNDP، یا به عبارت دیگر، شبکه های جهانی توسعه ملل متحد، بزرگترین مرجع کمک کننده برای توسعه کشورها در سطح جهان است. این سازمان در ۱۶۶ کشور، دفتر دارد که با دولتهای محلی همکاری دارند تا چالش های مربوط به توسعه کشورها، ظرفیت ساخت و ساز و ظرفیت توسعه محلی را حل کنند. علاوه بر این، UNDP به صورت بین المللی با دیگر کشورها نیز ارتباط دارد تا به آنها کمک کند تا به (MDGS)، برنامه اهداف توسعه هزاره، دسترسی پیدا کند. برای انجام برنامه MPGS یا برنامه اهداف توسعه هزاره، UNDP بیشتر روی کاهش فقر، ایجاد دولتهای دموکراتیک، آموزش راه های پیشگیری از بیماری هایی نظیر ایدز، حفظ محیط زیست و انرژی و مقابله با بحران ها و بازسازی و اصلاح، تمرکز دارد که تمامی این فعالیت ها منطبق با اعلامیه هزاره ملل متحد است. شعار اصلی برنامه عمران سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۷ در برزیل بر نقش فعالیت های جسمانی و ورزش برای زندگی بهتر استوار بود. در نشست برزیل عنوان شد که کشورهایی که بیشتری و بالاترین میزان توسعه منابع انسانی را دارند، کشورهایی هستند که در آن میزان ورزش و فعالیت جسمانی بیشتر است. بر همین مبنای سازمان بهداشت جهانی در سال ۲۰۱۵ در برنامه خود تاکید داشت که بزرگسالان باید حداقل در طول یک هفته ۱۵۰ ساعت ورزش به صورت آهسته و یا ۷۵ دقیقه ورزش به صورت حرفه ای و شدید داشته باشند.^{۱۵} برنامه عمران ملل متحد در سال ۲۰۱۵، به نقش ورزشکاران مشهور و معروف در تولید فرایندهای ایجاد کننده صلح نیز اشاره کرد. بر این مبنای ورزشکاران می توانند به ایجاد اعتماد به نفس، افزایش قدرت جسمی و روحی و فاکتورهایی که می تواند مانع ایجاد تضاد و تعارض در جهان شود و به تسریع صلح می انجامد، کمک کند. از سال ۲۰۰۳ تا کنون، ۱۲ مسابقه ورزشی از طریق این برنامه انجام شده است که مجموعاً ۴ میلیون دلار عواید مالی برای برنامه عمران سازمان ملل متحد داشته است. درآمد حاصل از این مسابقات در کشورهای مختلف هزینه شده است که از جمله می توان به این

¹⁴ . UNESCO, International Day of Sport for Development and Peace

¹⁵ . United Nations Development Programme, November 28, 2017

موارد اشاره کرد: بازسازی مناطق آسیب دیده زلزله هائیتی و پاکستان، بازسازی فیلیپین پس از وقوع طوفان در این کشور، پروژه های ضد فقر در آفریقا، آسیا، امریکای لاتین و اروپا.^{۱۶} لازم به ذکر است که کلیه این عواید منطبق با اصول و چارچوب های مندرج در اعلامیه هزاره ملل متحد هزینه گردیده است.

۲- نقش ورزش در کاهش اختلافات بین المللی و تحقق صلح

همواره بین دولت ها اختلافات و در روابط بین المللی وضعیت های مغایر با صلح و امنیت بین المللی وجود داشته است. دولت ها نیز تلاش کرده اند تا با روش های مسالمت آمیز به حل و فصل اختلافات خود بپردازند و یا در صورت عدم تفاهم و بالاگرفتن تنش ها، به ابزار نظامی و مخاصمات مسلحانه روی آورند. امروزه در بسیاری از معاهدات بین المللی و نهادهای حقوق بین الملل مبحث حل و فصل اختلافات به عنوان یک موضوع مهم قورد توجه واقع شده و پیش بینی هایی برای حل اختلافات مطرح گردیده است. به عنوان مثال تا اواسط دهه ۲۰۰۰ میلادی، صدها معاهده زیست محیطی به روش های مختلف حل و فصل اختلافات اشاره داشته اند.^{۱۷} یکی از اصول حقوق بین الملل این است که دولت ها «باید اختلافات خود را با روش های مسالمت آمیز حل و فصل کنند» و به این منظور نباید به استفاده از زور متوسل شوند. ماده ۳۳ منشور ملل متحد و اعلامیه مانیل در مورد حل و فصل اختلافات (۱۹۸۲) این اصل را تقویت و تایید می کند.^{۱۸} فاکتور اصلی برقراری صلح و حل و فصل اختلافات بین المللی، برافروختن احساسات و تمایلات جامعه بین المللی برای دستیابی به صلح است.^{۱۹} دستیابی به صلح جهانی مستلزم صلح بین انسانها، جوامع و حکومت ها است. از رهگذر اعلامیه هزاره ملل متحد جوامع در مفهوم مجزا و خرد می توانند با رفع نیازهای اولیه و عبور از فقر و محرومیت و تبعیض و بی سوادگی، به سمت رشد و پرورش استعدادها و ارزشهای مشترک بشری حرکت کنند تا ضمن بارور شدن همگرایی و پذیرش جمعی و زندگی مسالمت آمیز، صلح منطقه ای و جهانی محقق گردد. تحقق این صلح منوط به محقق شدن اهداف هزاره ملل متحد و البته کاهش خصومت و تنش میان دولت ها است که در این عرصه نیز ورزش می تواند با بهره مندی از پتانسیل های خود مانع شکل گیری تنش و خصومت و یامدیریت آن گردد تا حداقل هزینه های ممکن بر نهاد مقدس صلح وارد گردد. نقش ورزش در کاهش اختلافات بین المللی برای تحقق و پیشبرد صلح و امنیت بین الملل در چند مرحله قابل تصور است که در ذیل به شرح آن خواهیم پرداخت.

Weismann، چهار مرحله را در ایجاد تنش و اختلافات بین المللی مطرح می کند:^{۲۰}

۱- مرحله ناپیدا و نهفته (Latent Stage) ۲- مرحله روبه تشدید (Escalating Stage)

۳- مرحله بحران (Crisis Stage) ۴- مرحله پس از اختلاف (Post Conflict)

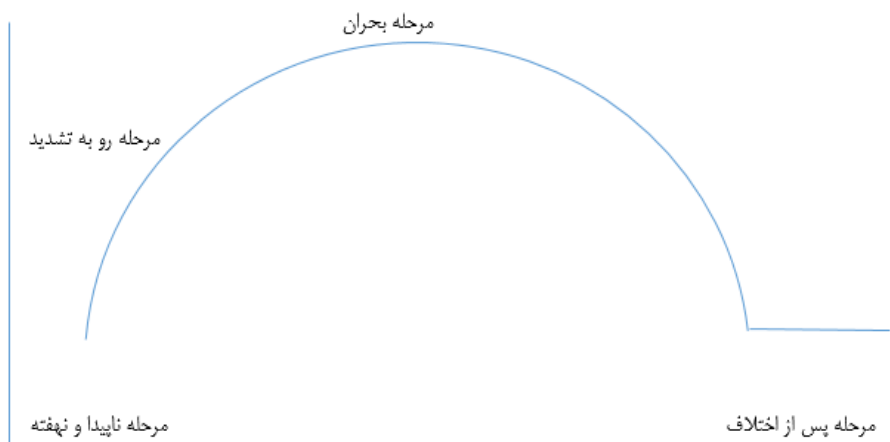
¹⁶ . United Nations Development Programme, Feb 12, 2015

¹⁷ . Cesare P.R. International Dispute Settlement, 104

¹⁸ . صلح چی و نژندی منش، حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی، ۴۰

¹⁹ . William, Towards Peaceful Settlement of International Disputes, 103

²⁰ . Kaidal A., Badaki O. L. Sports and Conflict Prevention; the Way Forward For Global Peace, 18-21

با توجه به چهار مرحله فوق در شکل گیری تنش و اختلاف بین المللی، سوال اساسی این است که نقش ورزش در کاهش تنش و حل اختلاف در هر یک از مراحل فوق چیست؟

در ماده ۳۳ منشور آمده است: «طرفین هر اختلاف را که ادامه آن ممکن است حفظ صلح و امنیت بین المللی را به مخاطره افکند، باید قبل از هر چیز از طریق مذاکره، میانجیگری، سازش، داوری و رسیدگی قضایی و مراجعه به مؤسسات و یا ترتیبات منطقه ای و یا سایر وسایل مسالمت آمیز به انتخاب خود، حل نمایند.» دیوان دابمی بین المللی دادگستری در قضیه «مارو ماتیس»، اختلاف بین المللی را به صورت ذیل تعریف می کند: «اختلاف بین المللی عبارت از عدم توافق در مورد موضوع حقی و یا یک واقعیت و یا تضاد در دیدگاه های حقوقی و یا منافع بین دو شخص است.» بدون تردید حل و فصل اختلافات بین المللی یکی از اصول و مبانی سازمان ملل متحد می باشد که نمود خود را در بسیاری از معاهدات و همچنین عرف بین الملل عرضه کرده است.^{۲۱} بنابراین برای دوری از جنگ و حل و فصل اختلافات بین المللی، دو روش حقوقی و غیرحقوقی (سیاسی)، روشهای مشخص و تعریف شده ای هستند که در نظم نوین حقوق و روابط بین الملل به عنوان مبانی حل اختلافات مورد استفاده واقع می شود. این روشها جنبه حصری ندارند و دولت ها می توانند به طرق دیگر به حل اختلافات خود بپردازند. در حقیقت ماده ۳۳، وجود اختلاف را موضوعی بسیار خطرناک و چالش برانگیز برای تحقق صلح و امنیت بین المللی میداند.^{۲۲} روشهای حقوقی شامل دادگاهها و دیوانهای بین المللی مشخصی است که موضوع این مقاله نمی تواند باشد اما روشهای غیرحقوقی (سیاسی) که دارای انعطاف و ابتکار عمل بیشتری می باشد می تواند در رهیافت اهداف مقاله مورد تحلیل واقع شود. با این معنا که ورزش در شکل گیری و اثربخشی این روشها می تواند اثرات مفید و قابل توجهی داشته باشد. روش های غیرحقوقی (سیاسی)، شامل ۵ مصداق مذاکره، مساعی جمیله، میانجی گری، کمیسیون تحقیق و کمیسیون سازش است. از میان این ۵ مصداق، ورزش می تواند بر مبنای الگوهای ارائه شده در اعلامیه هزاره ملل متحد، با بهره مندی از پتانسیل خود و ترغیب ملت ها و دولت ها به ایجاد فضای گفتگو و حل تنش، اهرم و ابزار شتاب دهنده ای برای

²¹ . Anne. International Dispute Settlement: A Network of Cooperational Duties, 3

²² . Rama and Ponzio, Peaceful Settlement of Disputes and Conflict Prevention, 4

سیاستمداران و دولتمردان باشد. در حقیقت مبتنی بر اصل «گسترش مشارکت جهانی برای توسعه» مندرج در اعلامیه هزاره ملل متحد که به «ایجاد سازوکارهای گفتگوی و آشتی بین المللی در جهت تقویت صلح جهانی» ختم می شود و یا بر طبق اصل مندرج در اعلامیه هزاره ملل متحد با عنوان «از بین بردن فقر شدید و گرسنگی» که با تکیه بر ورزش می تواند به «جذب توریست ورزشی، میزبانی مسابقات بین المللی و خلق فرصت های شغلی و دیپلماسی ورزشی و جذب سرمایه گذار خارجی» بینجامد، ورزش می تواند از شکل گیری بسیاری از اختلافات بین المللی پیشگیری نماید و یا در صورت وقوع اختلافات بین المللی بر مبنای ۳ روش سیاسی ذیل، به حل و فصل اختلافات بین المللی کمک کند.

۲-۱) مذاکره و مساعی جمیله:

رایج ترین شیوه سیاسی حل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی مذاکره است و در ماده ۳۳ منشور ملل متحد، مذاکره به عنوان اولین راه حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی ذکر شده است. در مذاکره طرفین بصورت مستقیم با یکدیگر ارتباط برقرار می کنند تا جهت حل و فصل مسئله تلاش نمایند. تاثیر مذاکره زمانی است که طرفین مایل به رفع اختلاف باشند و نیروهای سیاسی آن ها تا حدی برابر باشد. از سویی دیگر هر گاه دو دولت نخواهند از طریق مذاکرات سیاسی اختلاف خود را حل و فصل نمایند و یا مذاکرات به نتیجه مطلوب نرسد، دولت ثالث و یا یک سازمان بین المللی و یا سایر مقامات صلاحیت دار بین المللی که در اختلاف مستقیماً ذی نفع نیستند، می توانند تلاش ها و اقدامات لازم را برای حل و فصل اختلافات به عمل آورند. در این روش طرف ثالث بطور جداگانه با هر یک از طرفین ملاقات نموده و راه هایی را برای کشاندن به پای میز مذاکره پیشنهاد می نماید. طرف ثالث می تواند میان طرفین مناقشه و به منظور بهبود شرایط سیاسی نقش پیغام رسان را ایفا نماید. این شیوه تنها با توافق هر دو طرف مناقشه بکار گرفته می شود. ورزش ابزار مناسبی برای گفتگو و بهانه مطلوبی برای نزدیک نمودن دولت ها در جهت مذاکره برای حل و فصل اختلافات بین المللی است. امروزه کاملاً واضح است که ورزش در سیاست بین الملل و برای حل اختلافات می تواند به عنوان یک ابزار کارآمد و موثر نقش ایفا کند و در حقیقت ورزش می تواند به عنوان ابزار دوم دیپلماتیک در تحقق صلح نقش ایفا کند.^{۳۳} این نقش که همان ابزار دوم دیپلماتیک قلمداد می شود می تواند با حرکت بر بسترهای فرهنگ ساز اعلامیه هزاره ملل متحد که به ایجاد سازوکارهای گفتگوی و آشتی بین المللی در جهت تقویت صلح جهانی اشاره دارد منجر شود و در این میان، مذاکره و ایجاد گفتمان ورزشی بهترین راه حل برای نزدیک کردن دولت های متخاصم می باشد.

۲-۲) میانجیگری:

در این روش طرف ثالث به نام میانجی به طرفین اختلاف در رسیدن به توافق کمک می کند. میانجی گری ممکن است توسط یک فرد، یک دولت، گروهی از کشورها یا سازمان بین المللی انجام شود. طرف ثالث یا بی طرف (میانجی) با توافق کشورهای طرف اختلاف بصورت فعالانه در جریان مذاکرات شرکت می کند و پیشنهادات رسمی و غیر الزام آور اما عینی و ملموس را به منظور حل و فصل مسائل اساسی مناقشه ارائه می نماید. میانجی بطور مستقیم یا مشترک و یا بطور جداگانه به کشورها کمک می کند. استفاده از

²³ . Boyacıoğlu and Oğuz, *The Role of Sports in International Relations, Acta Universitatis Danubius*

عنوان سفیر صلح ورزش (sport Ambassador for peace)، برگرفته از همین منطبق است که به واسطه آن سازمانهای بین المللی یا سازمان های مردم نهاد معتبر، با دعوت از ورزشکاران مطرح لقب سفیران ورزشی را به این ورزشکاران می دهند و در صورت بروز تنش یا مخاصمات بین المللی، سفیران ورزشی در حوزه های مختلف برای تحقق صلح از جمله تلاش برای کاهش تنش بین دولت ها و حل و فصل اختلافات تلاش می کنند. ورزشکاران مطرح و مشهوری از سراسر جهان عنوان سفیر صلح ورزشی را کسب کرده اند که از جمله آنها می توان به علی دایی(کاپیتان سابق تیم ملی فوتبال کشورمان)، پله (بزرگترین بازیکن تاریخ جهان فوتبال)، رونالدینیو(بازیکن سابق تیم فوتبال برزیل)، لیونل مسی(ستاره تیم ملی آرژانتین و باشگاه بارسلونا) کلاک کارلایل(بازیکن تیم فوتبال انگلستان)، دیدیه دروگبا (بازیکن فوتبال اهل ساحل عاج) و ... اشاره کرد.

با توجه به ۴ مرحله تنش و اختلاف عنوان شده در نظریه Weismann، ورزش در هر کدام یک از این مراحل با فرهنگ سازی برآمده از اعلامیه هزاره ملل متحد، به کاهش تنش و اختلاف و ایجاد صلح کمک می کند. به عنوان مثال در مرحله ناپیدا و نهفته که مرحله شروع تنش و اختلافات است و اختلافات معمولاً در سطح بحث ها، تنش ها و بعضاً تهدیدهای سیاسی است، برگزاری یک مسابقه ورزشی دوستانه یا تعامل ورزشی و دیپلماسی ورزشی در قالب مذاکره، با تبعیت از اصل «گسترش مشارکت جهانی برای توسعه» مندرج در اعلامیه هزاره ملل متحد که به « ایجاد سازوکارهای گفتگوی و آشتی بین المللی در جهت تقویت صلح جهانی» ختم می شود می تواند مانع گسترش اختلافات و دعوت طرفین به خویشتنداری و مذاکره و حل و فصل اختلافات شود. و یا در صورت تشدید اختلافات و قرار گرفتن در مرحله روبه تشدید یا بحران، دیپلماسی ورزشی می تواند با نیرو و اقبال مردمی خود و بهره مندی از خط مشی اعلامیه هزاره ملل متحد که به « جذب توریست ورزشی، میزبانی مسابقات بین المللی و خلق فرصت های شغلی و دیپلماسی ورزشی و جذب سرمایه گذار خارجی» منجر می شود و باعث تحمل بیش از پیش عقیده مخالف می گردد [رجوع به مطالعه شهر کیفی] تنش و اختلاف موجود را حول سه محور مذاکره، مساعی جمیله یا میانجی گری کاهش داده و مانع افزایش آن گردد. استفاده از ورزشکاران مطرح و مردمی یا بهره مندی از سازمان های مردم نهاد حوزه صلح و ورزش و یا به کارگیری سفیران صلح ورزشی بخشی از پتانسیل های ورزش برای ایجاد مساعی جمیله یا تعیین میانجیگر برای حل و فصل اختلافات بین المللی دارد.

از سویی دیگر در مرحله آخر یعنی مرحله پس از بحران، ترمیم و بهبود روابط و ایجاد اعتماد در این مرحله، یک پروسه چالشی، زمانبر و مهم است. در این مرحله کشورهای درگیر مخاصمات بین المللی هنوز از آثار جنگ و ویرانی های ناشی از جنگ در رنج هستند و روابط تیره و تار و شکننده است. نهادها و موسسات مختلفی در سراسر دنیا پروژه و اهداف مشخصی را برای مدیریت روابط بعد از تنش و بحران برنامه ریزی کرده اند که از میان آنها می توان به برگزاری بازیهای دوستانه بین المللی (Peace Players International) اشاره کرد. یکی از این بازیهای دوستانه و پروژه های مربوط به پس از تنش و اختلاف، بازیها و تورنمنت های بین المللی برای افرادی است که به واسطه فقر یا جنگ یا عوامل دیگر وطن و خانه خود را از دست داده اند. (Homeless World Cup) این تورنمنت جهانی در سال ۲۰۰۱ تاسیس شد و در حال حاضر ۷۰ کشور در سراسر جهان در این تورنمنت با هدف حمایت از بی خانمان شرکت می کنند. شاید بتوان اوج آشتی بین المللی با تکیه بر قدرت و پتانسیل ورزش را در دو رویداد دراماتیک تاریخی یافت. یکی از این رویدادها مربوط به جنگ جهانی اول است. در خلال جنگ جهانی اول در سال ۱۹۱۴، سربازان انگلیس و آلمان در آخرین روزهای سال، در آتش بس کریسمس با برگزاری یک مسابقه فوتبال برای چند روز آتش بس اعلام کردند و پس از بازی

فوتبال با اهدا هدیه به یکدیگر، اثبات کردند که ورزش فوتبال تا چه میزان می تواند به زدودن جنگ و ایجاد دوستی و صلح کمک کند.^{۲۴}، هرچند عمر این آتش بس، بیش از چند روز نبود. رویداد دیگر مربوط به نقش ورزش در آرام کردن تنش ها و تهدیدهای دو کره است. دو کشوری که بارها یکدیگر را به استفاده از جنگ و مخاصمه مسلحانه تهدید می کردند در المپیک تابستانی سیدنی در سال ۲۰۰۰، المپیک آتن ۲۰۰۴، المپیک زمستانی تورین ۲۰۰۶ در زیر یک پرچم مشترک در افتتاحیه المپیک حضور یافتند. امروزه اهمیت ورزش در تحقق صلح و کاهش اختلافات بین المللی تا آنجا پیش رفته است که در سال ۲۰۰۱، کوفی عنان (دبیرکل وقت سازمان ملل متحد) شخصی به نام Adolf Ogi را به عنوان مشاور ویژه خود در امور صلح و توسعه منصوب کرد. در سال ۲۰۰۳، سازمان ملل متحد پیش نویس طرحی را تصویب کرد که به موجب آن سال ۲۰۰۵ به عنوان سال بین المللی ورزش و آموزش های جسمانی نامگذاری شد. در این سال به همه کشورها توصیه شد تا به نقش ورزش در توسعه صلح و امنیت بین الملل و توسعه توجه کنند. و یا شورای اروپا به کشورهای اتحادیه اروپا تاکید کرد تا برای ایجاد وحدت و همگرایی اجتماعی و کاهش تنش و اختلافات، به قدرت و نقش ورزش (در سیاست های ملی خود) توجه ویژه ای داشته باشند.^{۲۵} بر مبنای همین پتانسیل است که امروزه همگان بر این امر واقف هستند که نگاه سازمان ملل متحد به مسابقات المپیک نگاه برآمده از ارزش های حقوق بین الملل است بدین گونه که سازمان ملل متحد، المپیک را ابزاری برای بهبود ارزش های صلح جهانی می داند^{۲۶} در حقیقت ورزش به صورت مستقیم یا غیرمستقیم، برای ایجاد صلح و جلوگیری و کاهش اختلافات آثار مفیدی دارد.

نتیجه گیری:

در نظم نوین حقوق بین الملل که مجموعه ای از قواعد، اصول، معاهدات، عرف بین المللی و اقدامات یکجانبه است تمامی امور حول یک مفهوم و ارزش مشترک تحت عنوان صلح قابل تعریف و راستی آزمایی است. صلح که غایت حقوق بین الملل شناخته می شود، معلول تحقق عوامل بیشماری است. بخشی از این عوامل در اعلامیه هزاره ملل متحد مورد اشاره واقع شده و دولتها برای تحقق آن، رهنمودهایی از مجامع و سازمانهای بین المللی دریافت کرده اند. تحقق این امور منوط به شناخت ابزارهایی است تا این آرزوهای مشترک بشری را در قالب عمل به منصفه ظهور برسانند. یکی از این ابزارها ورزش است. اندیشمندان حقوق بین الملل و دغدغه مندان عرصه صلح در طی چند سال اخیر با شناساندن پتانسیل های ورزش، تلاش نموده اند تا بیش از پیش ورزش را در تحقق صلح و اهداف هزاره ملل متحد دخیل بدانند که البته در این امر موفقیت ها و بهبودهایی حاصل شده است. علاوه بر دستیابی به اهداف اعلامیه هزاره ملل متحد، کاهش تنش و خصومت در میان دولت ها نیز امری حیاتی و مهم برای تحقق صلح است. وجود اختلاف و تنش در میان دولت ها می تواند منجر به جنگ و به هم زدن امنیت بین المللی گردد. به همین دلیل توجه به مقولات حل و فصل اختلافات بین المللی و مرتبط نمودن تحقق آن با قابلیت ها و پتانسیل های ورزش، می تواند شتاب افزایش تنش های بین المللی را کند و بی اثر نماید. برای تحقق این امر ایجاد پیوند میان اعلامیه هزاره ملل متحد با ورزش در جهت کاهش خصومت های ملی و بین المللی و حل و فصل اختلافات بین المللی می تواند ورزش را به عنوان یک ابزار تاثیرگذار برای تحقق صلح و امنیت بین المللی

²⁴ . Woodhouse, Building a global peace culture, 27

²⁵ . Jonathan .Sport and Conflict: Is Football an Appropriate Tool to Utilise in Conflict Resolution, Reconciliation or Reconstruction? 6

²⁶ . Iain and Chapman .Enhancing the Contribution of Sport to the Sustainable Development Goals, 121

معرفی کند. فقر زدایی و برنامه های آموزشی مبتنی بر ورزش و بازی های بین المللی و تورنمنت های دوستانه و استفاده از ورزشکاران مشهور برای ترغیب دولت ها در جهت حل و فصل اختلافات بین المللی، از آثار مثبت و اثر گذار ورزش است که توجه به آن می تواند نقش مهمی را در حیات صلح و بقای جهانی عاری از جنگ و خشونت ایفا نماید.

منابع :

- ۱- اشرفی، داریوش ، تفسیر جدید از صلح و امنیت بین المللی و تاثیر آن بر مفهوم حاکمیت ملی. فصلنامه پژوهش حقوق عمومی، سال پانزدهم، شماره ۴۲، ۱۳۹۳
- ۲- صلح چی، محمدعلی و نژندی منش، هیبت اله. حل و فصل مسالمت آمیز اختلافات بین المللی. چاپ ۵. تهران: انتشارات میزان، ۱۳۹۵
- ۳- Boyacıoğlu and Oğuz, The Role of Sports in International Relations, Acta Universitatis Danubius. Vol 9, No 1 (2016). Available at: journals.univ-danubius.ro/index.php/internationalis/article/view/3548/3442
- ۴- Brosnan Stephen, (۲۰۱۷). The Impact of Sports Participation on Crime in England between ۲۰۱۲ and ۲۰۱۵, (MPRA Paper ۷۸۵۹۶, University Library of Munich, Germany)
- ۵- Cárdenas Alexander, Exploring the Use of Sports for Peacebuilding and Conflict Resolution, Colombian Association for Research and Social Study of Sport (۲۰۱۲) ,

19- United Nations Development Group. Indicators for Monitoring the Millennium Development Goals: Definitions, Rationale, Concepts and Methods. (New York, United Nations Publication). Available: mdgs.un.org/unsd/mdg/Resources/Attach/Indicators/HandbookEnglish.pdf

20- United Nations Development Programme, Feb 12, 2015. Available at: [www.undp.org/content/undp/en/home/presscenter/pressreleases/2015/02/12/football-legends-ronaldo-zidane-to-play-against-asse-all-stars-to-score-for-ebola-recovery-/](http://www.undp.org/content/undp/en/home/presscenter/pressreleases/2015/02/12/football-legends-ronaldo-zidane-to-play-against-asse-all-stars-to-score-for-ebola-recovery/)

21- United Nations Development Programme, November 28, 2017. Available at:

<http://hdr.undp.org/en/content/leveling-playing-field-human-development-and-sports>

22- United Nations Economic and Social Council. Report of the Secretary-General on the indicators for monitoring the Millennium Development Goals. (New York, United Nations Publication, 2008) Available: unstats.un.org/unsd/statcom/doc2008-2008/08-Indicators-E.pdf

23- Woodhouse, Tom. "Building a global peace culture". Conflict and culture roundtable, cultural initiatives in peace building. Tokyo: Joint Research Institute for International Peace and Culture, 2009

The role of sport in achieving peace and reducing international differences by relying on the United Nations Millennium Declaration

Abstract:

International peace and nonviolence and domestic and international hostilities have always been a concern for humanity. By relying on existing potentials, international law has attempted to fulfill the common aspiration of mankind. The ratification and adjustment of the UN Millennium Declaration has become the basis for universal peace in the domestic and international arena. Over the last few years, peace scholars have examined the position of sport among the people, trying to play the role of sport as an

active and influential institution in the realization and resolution of equations in international law literature and within the horizons of international law. Expand the chapter of international disputes. Over the past few decades, its role in promoting international peace and security and resolving international disputes in international documents has been the focus of much attention to the extent that sport can today be a symbol of peace-building components. The UN Millennium Declaration recognized the settlement of international disputes.

Keywords: Sports - International Law - International Peace - United Nations Millennium Declaration - Reducing International Disputes